

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupený JUDr. Marií Petráčkovou, advokátkou se sídlem Ulice Čoupkových 36, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2010, č. j. 2009/90587-24, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2012, č. j. 7 A 76/2010 – 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni stěžovatele JUDr. Marii Petráčkové **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši 6.800 Kč. Přiznaná částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dní od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

Rozhodnutím ze dne 3. 10. 2005, č. j. X zamítla Česká správa sociálního zabezpečení žalobcovu (dále též „stěžovatel“) žádost o poskytnutí jednorázové peněžité částky dle §1 odst. 3 zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo

náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945. Podle žalované stěžovatel pro vznik nároku na částku podle §1 odst. 3 cit. zákona neprokázal, že byl osobou, která se v době mezi 15. 3. 1939 a 8. 5. 1945 po dobu celkem nejméně 3 měsíců z rasových nebo náboženských důvodů ukrývala na území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938.

Stěžovatel 30. 6. 2009 u Městské správy sociálního zabezpečení Brno požádal o přehodnocení žádosti. Žalovaná řízení zastavila usnesením ze dne 23. 11. 2009, č. j. X podle § 102 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť podání stěžovatele ani na podkladě judikatury Nejvyššího správního soudu neodůvodňovalo zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí dle §101 písm. b) správního řádu. Česká správa sociálního zabezpečení shledala, že stěžovatel sám opakovaně uváděl, že jeho ukrývání trvalo vždy jen 1-2 dny; u stěžovatele nejsou splněny podmínky nároku na jednorázovou částku odškodnění, tj. ukrývání nejméně po dobu 3 měsíců.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též jen „žalovaný“) rozhodnutím z 8. 2. 2010, č. j. 2009/90587-24 zamítlo odvolání stěžovatele. Žalovaný ze spisu České správy sociálního zabezpečení zjistil, že jsou rozporná tvrzení stěžovatele o délce či nepřetržitosti ukrývání, po opakovaných výzvách ze strany správních orgánů se tyto rozpory nepodařilo doplnit či vysvětlit.

Městský soud v Praze (dále též jen „*městský soud*“) rozsudkem č. j. 7 A 76/2010 - 41 ze dne 31. 7. 2012 stěžovatelovu žalobu zamítl. Z obsahu podání stěžovatele ze dne 30. 6. 2009 vyplynulo, že se stěžovatel domáhal vydání nového rozhodnutí podle §101 písm. b) správního řádu. Městský soud v Praze byl toho názoru, že podle §102 odst. 4 správního řádu je povinností účastníka řízení, aby ve své žádosti o zahájení nového řízení sám uvedl a konkrétně odůvodnil zahájení nového řízení. Stěžovatel uvedl v žádosti pouze, že žádá „*na základě judikátu Nejvyššího správního soudu ČR o přehodnocení své žádosti*“.

Takto formulovaná žádost je podle městského soudu neurčitá, nespecifikuje rozhodnutí, jehož se stěžovatel dovolává, neuvádí rovněž, z jakého důvodu by měl právní názor Nejvyšší správní soud vést k přehodnocení jeho žádosti. Podle soudu byla však České správě sociálního zabezpečení judikatura Nejvyššího správního soudu vztahující se k věci známa, správní orgán proto posoudil žádost stěžovatele z hlediska tohoto judikátu a dospěl k závěru, že nemůže vést k přehodnocení rozhodnutí. Městský soud připomenul, že Česká správa sociálního zabezpečení žádost stěžovatele zamítla pro nedostatečné prokázání časového vymezení ukrývání stěžovatele. V rozhodnutí ze dne 23. 11. 2009 se proto Česká správa sociálního zabezpečení zabývala otázkou, zda judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje odlišný náhled na důvody, pro které byla původní žádost zamítnuta. Městský soud vycházel z obsahu stěžovatelova odvolání, kde tento znovu uvedl, že krátkodobé útky probíhaly po celou dobu války. Podle městského soudu tím stěžovatel potvrdil předešlá tvrzení, že ukrývání trvalo 1-2 dny, a že zjevně nešlo o ukrývání v trvání minimálně tří měsíců. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neuvedl, jak často k tomuto krátkodobému ukrývání docházelo, nemohl správní orgán podle městského soudu z takto poskytnutých údajů dovodit splnění podmínky nejméně tříměsíčního ukrývání. Městský soud dále shledal, že skutečnosti, které stěžovatel tvrdil v odvolání, se vztahují k okolnostem podání žádosti v roce 2002 anebo k okolnostem ukrývání v době druhé

pokračování

světové války; podle městského soudu musely tedy být stěžovateli známy již v době podávání žádosti o nové rozhodnutí dne 30. 6. 2009. Tato tvrzení stěžovatel neopřel o další důkazy a ani provedení důkazů nenavrhoval, nemělo tedy význam stěžovatele vyzývat k objasnění důvodů, proč tyto skutečnosti neuvedl dříve.

Městský soud uzavřel, že žádost žalobce neobsahovala žádné skutečnosti, které by zahájení nového řízení odůvodňovaly, k dalším tvrzením stěžovatele v odvolání nebyl žalovaný oprávněn přihlídnout.

II. Kasační stížnost

Stěžovatel v kasační stížnosti namítl nezákonnost rozsudku Městského soudu v Praze z důvodů podle §103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Uvedl, že důvodem pro zahájení nového řízení byla judikatura Nejvyššího správního soudu, která byla v mezidobí vydána.

Stěžovatel je názoru, že v řízení podle zákona č. 261/2001 Sb., lze na základě dokazování vymezit přesnou dobu ukrývání a tomu odpovídající výši jednorázové peněžní částky. Z uvedeného rozsudku dle stěžovatele rovněž vyplývá, že správní orgán má povinnost v daném řízení provést vlastní dokazování, nemůže přistupovat k žadatelům formalistickým způsobem a k objasnění délky ukrývání může čerpat jak z historických zdrojů, tak z podkladů dodaných jinými žadateli. Stěžovatel poukázal na to, že jiným žadatelům ze stejné obce, kteří se skrývali společně s ním, vyhověno bylo, což správnímu orgánu muselo být známo, a rovněž na to, že v době ukrývání byl malé dítě, přesnou dobu ukrývání si nepamatuje a domnívá se, že se tak stalo v období po dobu přítomnosti nacistických vojsk na území Spišského kraje, tedy od září 1944 až do 23. 1. 1945. Obecně pak stěžovatel nepřiměřenost požadavku správního orgánu na přesné vymezení doby ukrývání a unesení důkazního břemene dovozuje příkladmo odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2008, č. j. 4 Ads 46/2007 - 69 a ze dne 31. 3. 2008, č. j. 4 Ads 51/2007 - 57. K posledně uvedenému rozsudku stěžovatel poukázal zejména na to, že není třeba prokazovat obecně známou skutečnost, že Romové a Židé byli po vzniku Slovenského státu obětmi rasového pronásledování a není nutno trvat na bezpodmínečném prokázání všech okolností ukrývání, nýbrž ověřit, zda tvrzení žadatele o odškodnění je pravděpodobné a možné.

Stěžovatel následně doplnil kasační stížnost prostřednictvím zástupkyně. Stěžovatel namítl, že Městský soud v Praze o žalobě rozhodl bez nařízení jednání a tím zatížil řízení vadou v tom, že mu byla odepřena možnost jednat před soudem. Stěžovatel tvrdí, že měl zájem na projednání věci, tohoto práva se nevzdal a nevěděl, že soud rozhodne o věci bez jednání, neboť zásilku s poučením dle §51 s. ř. s. neobdržel. Stěžovatel poukazuje na to, že navrhoval soudu provedení výslechu svědků I. a K. H. Stěžovatel považuje rozsudek za nesrozumitelný, neboť odůvodnění postrádá souvislost. Stěžovatel rovněž poukázal na své návrhy dokazování v řízení před správním orgánem svědeckými výpověďmi osob, které se ukrývaly spolu se stěžovatelem. Tím, že správní orgán těmto návrhům nevyhověl a nevěnoval pozornost ani stěžovatelově tvrzení o osobách, které se skrývaly společně

s ním, jimž jednorázová částka podle zákona č. 261/2001 Sb., přiznána byla, nedodržel správní orgán základní zásady správního řízení. Tímto porušením, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí, se podle stěžovatele Městský soud v Praze nezabýval.

Žalovaný odkázal na vyjádření k žalobě, na němž setrval i pro řízení o kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Ke kasačnímu důvodu podle §103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatel namítl, že Městský soud v Praze nenařídil ústní jednání, ačkoli pro takový postup nebyly naplněny zákonné podmínky podle §51 s. ř. s. Svůj názor podpořil několika skutečnostmi, na základě kterých dovozuje, že obě strany sporu trvaly na nařízení ústního jednání.

Ze spisu Městského soudu v Praze sp. zn. 7 A 76/2010 vyplývá, že soud stranám sporu doručil informaci ze dne 23. 4. 2010 o přidělení věci specializovanému senátu 7 A, poučení o možnosti namítnout podjatost soudců podle § 8 odst. 5 s. ř. s. a též poučení o možnosti rozhodnout věc bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s.; informaci společně se žalobou (na č. l. 22 soudního spisu) doručil 26. 5. 2010 žalovanému Ministerstvu práce a sociálních věcí do datové schránky, informaci pro stěžovatele (č. l. 23 soudního spisu) městský soud doručil 31. 5. 2010 vhozením do schránky na adrese jeho bydliště podle § 50 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (doklad o doručení je založen v soudním spise).

Namítl-li stěžovatel, že výzvu s poučením podle §51 odst. 1 s. ř. s. neobdržel, Nejvyšší správní soud takovému tvrzení nemůže přisvědčit. Městský soud v Praze stěžovateli všechny písemnosti v řízení doručoval na adresu jeho bydliště „P. X, B.“, kterou stěžovatel uvedl v žalobě i opakovaně v dalších podáních učiněných k soudu. Na tuto adresu městský soud stěžovateli doručil do vlastních rukou rozsudek, ostatní písemnosti byly stěžovateli taktéž doručovány jejich vhozením do poštovní schránky (doručení stěžovatel později potvrdil). § 50 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, za splnění předvídaných podmínek (není-li adresát doručujícím orgánem zastižen) spojuje doručení písemnosti v soudním řízení jejím vhozením do poštovní schránky adresáta, ve stěžovatelově případě Nejvyššímu správnímu soudu potom nevznikly pochybnosti o tom, že by soud stěžovateli výzvu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. takto doručil neúčinně.

Nejvyšší správní soud dále ze spisu městského soudu zjistil, že stěžovatel se k výzvě podle §51 odst. 1 s. ř. s. ani k podjatosti soudců nevyjádřil. Žalovaný se k žalobě vyjádřil krátce dne 10. 8. 2010, když setrval na svém názoru a navrhl zamítnout žalobu; k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. se žalovaný nevyjádřil vůbec a tím spíše tak neučinil v zákonem stanovené dvoutýdenní lhůtě. Nejvyšší správní soud konstatuje, že byly naplněny podmínky ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s., podle něhož se má za to, že souhlas s rozhodnutím bez nařízení ústního jednání je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci. Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud správně rozhodl ve věci bez jednání.

pokračování

K opačnému závěru nelze dospět ani na základě tvrzení stěžovatele, kterými poukazuje na záměr provést důkaz výsledkem svědků I. a K. H. při nařízeném jednání. Nejvyšší správní soud zjistil ze spisu žalovaného, že takový návrh zamýšlel stěžovatel vznést v jiném řízení u Městského soudu v Praze, na které upozornil žalovaného v příloze k odvolání ze dne 3. 12. 2009 proti usnesení České správy sociálního zabezpečení č. j. X. Z podání, které stěžovatel učinil k soudu v této věci (žaloba z 2. 4. 2010, doplnění žaloby ze 7. 2. 2012, urgency projednání a rozhodnutí věci z 12. 7. 2012) Nejvyššímu správnímu soudu nevyplynul žádný návrh stěžovatele na provedení důkazu výsledkem svědků, stěžovatel v podáních toliko vyličil městskému soudu svůj právní názor na věc. Žalovaný žádný návrh na dokazování rovněž nevzněl.

Nejvyšší správní soud proto tuto kasační námitku neshledal důvodnou.

Stěžovatel dále namítl nepřezkoumatelnost rozsudku Městského soudu v Praze spočívající v jeho nesrozumitelnosti.

Vývoj rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu v řízení o nárocích ze zákona č. 261/2001 Sb., byl České správě sociálního zabezpečení jako účastníkovi řízení znám již v době, kdy stěžovatel podal žádost o dávku (30. 6. 2009). K tomuto dni Nejvyšší správní soud rozhodl ve věcech odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb. stěžejními rozsudky ze dne 28. 2. 2008, č. j. 4 Ads 46/2007 - 69 a ze dne 31. 3. 2008, č. j. 4 Ads 51/2007 - 57. Česká správa v usnesení aplikovala některá východiska těchto rozsudků Nejvyššího správního soudu a stěžovatel na rozsudky odkázal v žalobě. Podle názoru Nejvyššího správního soudu proto ve věci nevystal spor v otázce, o závěry kterých rozsudků Nejvyššího správního soudu stěžovatel zamýšlel svou žádost opřít, mezi stěžovatelem a žalovaným (resp. Českou správou sociálního zabezpečení) v průběhu řízení panovala v této otázce shoda. Pokud se poté městský soud v odůvodnění ztotožnil s úvahami žalovaného, aniž by výslovně uvedl, jaké rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou východisky takových úvah, nemá tento postup městského soudu vliv na srozumitelnost rozsudku.

Podle Nejvyššího správního soudu je rozsudek městského soudu srozumitelný a logický i té části odůvodnění, v níž se městský soud zabýval přípustností nových skutečností, které stěžovatel uplatnil v odvolání. Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatel neunesl v řízení u České správy sociálního zabezpečení důkazní břemeno odůvodňující nové řízení, neboť neuvedl a neoznačil žádné nové skutečnosti. Městský soud však současně poukázal na to, že v rámci odvolacího řízení již podle § 82 odst. 4 správního řádu nemohl žalovaný správní orgán přihlídnout k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, neboť namítané skutečnosti musely být stěžovateli známy již při podání žádosti dne 30. 6. 2009.

Nejvyšší správní soud úvahy o důvodnosti námitek ke kasačnímu důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. uzavírá s tím, že neshledal nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu ani v rozsahu námitek stěžovatele, ani v rozsahu, v němž je k vadám rozhodnutí krajského soudu povinen přihlížet ex offio (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Tvrzenou nezákonností rozsudku městského soudu podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. z důvodu zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení,

ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce, stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti a Nejvyšší správní soud se touto námitkou zabýval pouze v rozsahu, v jakém je povinen k ní přihlížet ex officio (§ 109 odst. 4 s. ř. s.); žádná relevantní skutečnost však Nejvyššímu správnímu soudu ze spisu nevyplynula.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., aniž by k tomuto důvodu uvedl konkrétní skutečnosti. Nejvyšší správní soud proto pouze obecně shledal, že Česká správa sociálního zabezpečení i žalovaný vycházeli při posouzení, zda žádost odůvodňuje zahájení nového řízení, z podkladů, které správním orgánům předložil stěžovatel. K žádosti o přehodnocení nároku na dávku stěžovatel nepřipojil a ani nenavrhl žádné další důkazy, žalovaný navíc k tomu navíc posoudil odvolání a jeho přílohy. Nejvyšší správní soud konstatuje, že závěry rozhodnutí správních orgánů odpovídají skutkovým zjištěním, které mají oporu ve spisech; Nejvyšší správní soud nadto neshledal ani vadu řízení při zjišťování skutkové podstaty.

Ostatní námitky, kterými stěžovatel sporuje právní názor Městského soudu v Praze, podřadil Nejvyšší správní soud ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud ze spisu žalovaného zjistil, že ministerstvo obrany rozhodnutím ze dne 29. 10. 2004, č. j. 335344/02/2004-7542 stěžovateli nevydalo osvědčení podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození. Nezbytnou podmínkou vzniku nároku na jednorázovou peněžitou částku podle zákona č. 261/2001 Sb., pro stěžovatele podle § 1 odst. 3 cit. zákona bylo, zda se v době od 15. března 1939 do 8. května 1945 z rasových nebo náboženských důvodů ukrýval po dobu celkem nejméně tří měsíců na území Československa v jeho hranicích z 29. září 1938.

Stěžovatel v žádosti ze dne 22. 11. 2002 a v přiloženém čestném prohlášení tvrdil, že jeho úkryt byl nepravdivý, musel jej spolu s rodinou vyhledat vždy, když přijel transport, který měl Romy odvézt; v lese museli být 1-2 dny, potom byli upozorněni na to, že už se mohou vrátit zpět. Česká správa sociálního zabezpečení vyzvala stěžovatele 2. 6. 2005 k doplnění těchto tvrzení za účelem posouzení splnění nároku na jednorázovou peněžitou částku podle zákona č. 261/2001 Sb. Stěžovatel dále jen uvedl, že se, převážně v oblasti Hegeň, dlouhodobě schovával od 20. 9. 1944 do 24. 1. 1945. Kromě svého tvrzení nepředložil správnímu orgánu žádné důkazy. Tato tvrzení shledala Česká správa sociálního zabezpečení rozpornými se skutkovým zjištěním Ministerstva obrany České republiky, kde stěžovatel nejen tvrdil jinou dobu ukrývání (od 30. 8. 1944 do 27. 1. 1945), ale též, že toto ukrývání bylo nepřetržité. Česká správa sociálního zabezpečení proto žádost zamítla, neboť údaje o ukrývání stěžovatele byly neurčité, rozporné a nevěrohodné; podpůrně poukázala na to, že ani ministerstvo obrany neshledalo, že by stěžovatel prokázal naplnění podmínek pro přiznání statusu československého politického vězně z důvodu ukrývání. Česká správa sociálního zabezpečení zpochybnila i účel ukrývání stěžovatele.

Dne 30. 6. 2009 požádal stěžovatel o přehodnocení své žádosti z roku 2002, a to „na základě judikátu Nejvyššího správního soudu“. Ačkoliv se jedná o ryze obecný odkaz, je nepochybné, na které rozsudky resp. právní názor stěžovatel ve své žádosti

pokračování

odkázal. Jak již výše Nejvyšší správní soud konstatoval, ke dni podání žádosti (30. 6. 2009) rozhodl ve věci odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb. dvěma stěžejními rozsudky ze dne 28. 2. 2008, č. j. 4 Ads 46/2007 - 69 a ze dne 31. 3. 2008, č. j. 4 Ads 51/2007 - 57. Česká správa sociálního zabezpečení v odůvodnění usnesení ze dne 23. 11. 2009, č. j. X, z těchto rozsudků nepochybně vycházela, když shrnula podmínky vzniku nároku na dávku a poté shrnula, že pronásledování Romů na Slovensku z rasových důvodů v letech 1939 až 1945 je historicky známou skutečností, a proto k prokázání vzniku nároku podle §1 odst. 3 zákona č. 261/2001 Sb., postačuje, tvrdí-li osoba, že se na území v této době ukrývala a toto tvrzení dokládá listinnými důkazy o svědectví osob tuto skutečnost potvrzujícími.

Česká správa sociálního zabezpečení, následně žalovaný ani městský soud ve shodě s právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku ze dne 31. 3. 2008, č. j. 4 Ads 51/2007 - 57, nezpochybnili historické okolnosti pronásledování Romů ve Slovenském státě během druhé světové války. Česká správa sociálního zabezpečení však setrvala na tom, že ani na podkladě judikatury Nejvyššího správního soudu nelze dospět k jinému závěru, než že žadatel nesplnil podmínku nároku na dávku; Česká správa sociálního zabezpečení uvedla, že stěžovatel nejen v tomto, ale i v řízení u ministerstva obrany uváděl, že jeho ukrývání trvalo vždy jen 1-2 dny.

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že s ohledem na obtížnost dokazování doby ukrývání v důsledku jeho rozhodovací praxe sice došlo při provádění dokazování k významnému posílení postavení žadatele o jednorázovou částku odškodnění, avšak ani to nemůže znamenat úplnou rezignaci správního orgánu na povinnost žadatele prokázat dobu ukrývání.

V rozsudku ze dne 28. 2. 2008, č. j. 4 Ads 46/2007 - 69, Nejvyšší správní soud např. zjistil, že žadatel předložil České správě sociálního zabezpečení též dvě svědecké výpovědi, z nichž vyplynulo, že se stěžovatel z rasových důvodů ukrýval na území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938 v době od 8. 11. 1944 do 1. 4. 1945. V rozsudku ze dne 31. 3. 2008, č. j. 4 Ads 51/2007 - 57 účastník opřel žádost o své tvrzení bez svědeckých výpovědí, za dobu ukrývání označil období od 12. 10. 1944 do 24. 1. 1945. Nejvyšší správní soud pak připustil, že prokázání doby ukrývání je obtížné, ne-li nemožné a v této důkazní nouzi je rovněž třeba vycházet z tvrzení žadatelů, neboť jsou-li v souladu s historickými možnostmi a skutečnostmi, nelze je vyvrátit ani vyloučit. Podle Nejvyššího správního soudu měla v tomto případě Česká správa sociálního zabezpečení, byť měla k dispozici minimální množství relevantních údajů, ověřit jejich pravdivost všemi dostupnými prostředky. V rozsudku ze dne 29. 9. 2010, č. j. 4 Ads 68/2010 - 57 žadatel kromě svého tvrzení předložil svědecké výpovědi a odkázal na prokázanou dobu ukrývání své sestry.

V řízení o jiných kasačních stížnostech Nejvyšší správní soud opakovaně posoudil prokázání dob ukrývání v souhrnu jednotlivých důkazů, které žadatelé předložili. Stěžovatel nejenže obdobné důkazy v řízení nepředložil, ale i jeho vlastní tvrzení nevedly k úsudku o splnění podmínek nároku podle §1 odst. 3 zákona č. 261/2001 Sb. Neprokázal-li tedy stěžovatel žádostí z 30. 6. 2009 dobu ukrývání během druhé světové války, nemohla taková žádost odůvodnit zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s postupem České správy sociálního zabezpečení, která řízení zastavila podle § 102 odst. 4 správního řádu, jelikož nebyly splněny podmínky pro

zahájení tohoto řízení. Stěžovatel teprve v odvolacím řízení předložil žalovanému další dokumenty, kterými doplnil dřívější skutková zjištění o době ukrývání. Jedná se o žalobu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 10. 2005, č. j. 371 109 759/A a svědeckou výpověď, kterou stěžovatel učinil v řízení u ministerstva obrany ve prospěch osvědčení doby ukrývání paní M. Č. Z obsahu odvolání z 3. 12. 2009 (cit. „*„Vaším rozhodnutím se cítím být ukřivděný a proto jsem ještě před obnovením tohoto řízení podal k Městskému soudu v Praze žalobu o přezkoumání Vašeho původního zamítavého rozhodnutí“*; „*moje vlastní výpověď, která sloužila jako svědectví pro účely žádosti p. Č. – viz příloha*“) vyplývá, že stěžovatel oba dokumenty nepochybně mohl uplatnit již při podání žádosti dne 30. 6. 2009. Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s názorem městského soudu, že k těmto skutečnostem doloženým v odvolání žalovaný ani nemohl vzhledem k § 82 odst. 4 správního řádu přihlédnout, neboť k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že ze žádosti stěžovatele nebylo možné dovozovat uplatnění nových skutečností oproti předchozímu řízení, tím spíše ne takových, které by měly svědčit nároku stěžovatele na peněžitou částku podle zákona č. 261/2001 Sb. Česká správa sociálního zabezpečení a poté žalovaný srozumitelně přezkoumali, že v případě stěžovatele ani v souladu s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu nebyly dány důvody pro vyhovění žádosti. Podle názoru Nejvyššího správního soudu za této situace nelze připustit, aby správní orgán mimořádným opravným prostředkem provedl nové řízení a vydal nové rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, jímž by žádosti vyhověl, a přitom vycházel z nezpochybněných skutečností zjištěných v původním řízení, které byly důvodem pro zamítnutí žádosti.

Pokud stěžovatel ve svých podáních poukazoval na to, že některým žadatelům v obdobné situaci správní orgán vyhověl, neshledal Nejvyšší správní soud takový stav jako porušení zásady správního řízení, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Při zjištěném (a odlišném) skutkovém stavu totiž ve věci stěžovatele k porušení této zásady nedošlo.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

IV. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 120 s. ř. s. ve spojení s § 60 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřísluší. Ze soudního spisu nevyplývá, že by žalovanému správnímu orgánu vznikly náklady přesahující rámec běžných nákladů, Nejvyšší správní soud žalovanému proto náhradu nákladů nepřiznal.

Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2012, č. j. 3 Ads 107/2012 – 11 ustanovena advokátka, hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování

pokračování

stěžovatele platí v takovém případě stát podle § 35 odst. 8 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přiznal výši odměny za poskytnutí právních služeb podle § 11 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve znění účinném od 1. 1. 2013 za jeden úkon právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení dne 8. 1. 2013 (k tomuto úkonu podřadil Nejvyšší správní soud i studium spisu advokátkou 3. 1. 2013 a 4. 2. 2013) ve výši 3.100 Kč a podle § 11 písm. d) cit. za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti dne 8. 2. 2013 ve výši 3.100 Kč za tento úkon. Nejvyšší správní soud dále přiznal zástupkyni náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Advokátka sdělila soudu, že není plátkyní daně z přidané hodnoty. Dohromady tedy přiznal Nejvyšší správní soud zástupkyni stěžovatele 6.800 Kč (2 x 3.100 Kč + 2 x 300 Kč) a k výplatě stanovil přiměřenou lhůtu. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu, náklady zastoupení stěžovatele nese podle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. září 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu